

časopis

ZEMĚDĚLSKÁ PÔDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

3
LISTOPAD 2013
76. ROČNÍK

SVETOVÝ DEŇ POTRAVÍN 2013

PRVNÍ ČESKO-RAKOUSKÁ ZEMĚDĚLSKÁ
VÝSTAVA

PREFERUJEME ODBORNOST

FARMÁRSKY TRH POD BÁNOŠOM

PROJEKT ENTANGLE

DEN ZEMĚDĚLCE A VENKOVA V PÍSKU

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

Obsah

Contents

	Agora 2013: mladí Evropané navrhují, jak bojovat proti nezaměstnanosti mladých	3
	Dobrá spolupráce pro kvalitní odborné vzdělání	4
	Projekt Entangle Rozvoj podnikatelských zručností v odbornom vzdelávaní a príprave	7
	Den otevřených dveří na České zemědělské univerzitě Spolupráce s místními akčními skupinami	8
	Informační servis Zastoupení Evropské komise	12
	Svetový deň potravín 2013	13
	Den zemědělce a venkova na Školním statku v Písku	14
	Súťaž „O najlepšie lístkové cesto“	18
	Preferujeme odbornost Informační sloupek Agrární komory ČR	19
	Farmářský trh pod Bánošem Symbolické uzavření poľnohospodárske sezóny v kraji	20
	„Úspěšní v škole, úspěšní v životě“ Projekt v rámci programu Leonardo da Vinci	21
	První česko-rakouská zemědělská výstava	22
	Naša Zuzka Úspešná na odbornej praxi v súkromnej firme v Rakúsku	22
	Svatováclavské slavnosti v Dobrušce	23
	Nabídka časopisu školám Zvýhodněné předplatné časopisu Zahrádkář	23
	Novinky z vědy a výzkumu	24
	František Holoubek – nadčasový architekt	25
	František Švec Významná osobnost zemědělského vzdělávání	26

	Agora 2013: Young Europeans' Ideas on How to Fight Youth Unemployment	3
	Good Cooperation to Benefit Professional Education	4
	The Entangle Project Developing Entrepreneurial Skills Through Professional Education and Mentoring	7
	Czech Life Sciences University Open Day Cooperation with Local Action Groups	8
	Information service Representation of the European Commission	12
	World Food Day 2013	13
	Farmer and Countryside Day at the School Farm in Písek	14
	“Best Puff Pastry” Competition	18
	We Prefer Professionalism An information column of Agricultural Chamber of the CR	19
	Farmers' Market under Bánoš Symbolic End of the Region's Agricultural Season	20
	„Success in School, Success in Life“ A Leonardo da Vinci Programme Project	21
	First Czech-Austrian Agricultural Exhibition	22
	Our Suzie Successful in her Internship at a Private Austrian Company	22
	St.Wenceslas Feast Day in Dobruška	23
	Magazine Offer for Schools Discounted Subscription of the “Gardener” Magazine	23
	News from science and research	24
	František Holoubek – Timeless Architect	25
	František Švec Prominent personality of agricultural education	26

Časopis vychází jednou za měsíc podle školního roku; číslo 3, ročník 76, vyšlo v listopadu 2013

Časopis vydávají:

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Mánesova 1453/75, 120 56 Praha 2, tel.: +420 222 000 439, e-mail: krajickova.alena@uzei.cz
 Agroinstitút Nitra, štátny podnik, Akademická 4, 949 01 Nitra, tel.: +421 377 721 802, e-mail: Zuzana.Horvathova@agroinstitut.sk
www.zemedelskaskola.cz

Agora 2013 – mladí Evropané navrhují, jak bojovat proti nezaměstnanosti mladých

V situaci, kdy je téměř každý čtvrtý mladý člověk v EU bez práce, musí Unie hledat fungující řešení horlivěji než kdy jindy. A Evropský parlament nehledá jen u politiků a odborníků, ale chce slyšet i návrhy těch, jichž se problém týká v první řadě – evropské mládeže.

Ve dnech 6.–8. listopadu 2013 byl Evropský parlament hostitelem Agory – setkání mladých zaměstnaných i nezaměstnaných lidí ze všech koutů Evropské unie, kteří jednali o tom, jak na nezaměstnanost. Dvanáct z nich se o své názory podělilo a zodpovědělo na otázku: „Co by mohla v boji proti nezaměstnanosti mladých udělat Evropská?”

- Země v EU dostávají prostředky na boj proti nezaměstnanosti, ale měly by se naučit, jak je používat.
Eugenia-Simina Faur, Rumunsko, studentka/nezaměstnaná
- Různé země mají různé problémy, a tak proti nezaměstnanosti mladých můžou nejlépe bojovat národní parlamenty. EU by měla poskytovat fondy prostřednictvím národních institucí, které o nich rozhodnou. Elia Elenius, Finsko, zaměstnaný
- EU by měla poskytnout platformu, která by mladým lidem nabízela informace kde hledat vzdělávání a stáže. Teď je informací moc a je těžké najít ty správné.
Miroslava Miličková, Česká republika, hledá práci
- V Evropě je potřeba vytvořit podnikatelské myšlení a je nutné změnit mentalitu: nejde jen o přísná opatření.
Jan Verlaak, Belgie, zaměstnaný
- Nemyslím si, že EU může udělat něco velmi konkrétního, ale může stanovit rámec boje proti nezaměstnanosti mladých. Problémy jsou v každé zemi jiné, neexistuje jedno jediné řešení.
Junior Sikabwe, Dánsko, neplacený stážista/hledá práci
- Stáže jsou zároveň řešením i problémem. EU by měla tlačit na členské země, aby poskytovaly užitečnější stáže a transformovaly je do skutečných pracovních míst.
Maria Djurhuus Petersen, Dánsko, zaměstnaná
- EU by měla členské země naučit, jak peníze lépe využít pro programy pro mladé. Antri Tasou, Kypr, hledá práci
- EU by měla zajistit, aby se její financování dostalo k mladým lidem. Akce jako Agora by měly být častější, aby mladí lidé mohli předat své nápady přímo institucím EU.
Antonis Raphael Stylianou, Kypr, zaměstnaný
- EU musí bojovat proti daňovým únikům a podvodům. Je v nich dnes hodně peněz, které by mohly být využity na něco jiného.
Guillaume Vimont, Francie, hledá práci
- Problém je, že vzdělávání nesplňuje požadavky pracovního trhu. To musíme změnit. Italské školy neodráží skutečný život a skutečnou práci. Tania Del Sarto, Itálie, zaměstnaná

- I když EU věnuje hodně času a peněz na řešení nezaměstnanosti mladých, málo se o tom ví. Je těžké najít informace a je tu problém v komunikaci. Alexandra Gräff, Maďarsko, hledá práci
- Myslím, že EU by měla tlačit na členské země, aby uskutečnily konkrétní opatření pro mladé lidi, kteří zrovna ukončili školu a nemají pracovní zkušenosti. Ricardo Rosas, Španělsko, zaměstnaný

Agory 2013 věnované nezaměstnanosti mladých lidí v EU se zúčastnilo 56 lidí ve věku od 18 do 30 let, po dvou z každé členské země EU. Jeden z nich byl vždy zaměstnaný, druhý bez práce. Během tří dnů měli účastníci bruselského setkání z 28 členských států možnost sdílet své zkušenosti, diskutovat s dalšími mladými lidmi z Evropy a předložit evropským politikům doporučení pro boj s nezaměstnaností mladých. Diskuse probíhala v angličtině, francouzštině, němčině a španělštině, a proto bylo nezbytné, aby účastníci byli schopni alespoň v jednom z daných jazyků diskutovat. K dispozici bylo také pasivní tlumočení do řečtiny, italštiny, portugalštiny a polštiny, což znamená, že účastníci mohli sledovat diskuse také v těchto jazycích. Jejich závěrečná doporučení jak se nezaměstnanosti postavit byla předána evropským lídry a bude se o nich diskutovat i během Evropského setkání mládeže v květnu 2014 v Evropském parlamentu ve Štrasburku.

Co je to agora?

Měl by to být volný veřejný prostor, náměstí, shromaždiště, kde v antickém světě mohl každý svobodně a bez obav vyjádřit svůj názor, ať už patřil do jakékoliv společenské vrstvy a ať už byl stoupencem jakéhokoliv světonázoru či víry. Důležité bylo, jak dobré měl argumenty a řečnické schopnosti. Od toho se odvíjelo, zda na svou stranu strhne posluchače. V antickém světě tvořila agora dokonce symbolické jádro civilizace, protože v jejím okolí bývaly rozmístěny nejdůležitější správní budovy, lázně a chrámy. Konala se zde nejdůležitější shromáždění a vojenské přehlídky. Agoru tak můžeme chápat jako symbol svobody myšlení a slova či dokonce jako centrální prostor demokratické společnosti. Agora je volným prostorem pro dialog.

Evropský parlament pořádá pravidelně od roku 2007 konzultace s občanskou společností pod názvem Agora občanů. Agora je prostorem pro otevřenou diskusi, kde se setkávají občané z celé Evropy, kteří na konci představí svůj společný postoj týkající se daného tématu.

Zdroj: Zastoupení Evropské komise v ČR

Dobrá spolupráce pro kvalitní odborné vzdělání

Střední odborná škola veterinární v Hradci Králové – Kuklenách byla 10. října hostitelem jednání Výkonné rady Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru. Ředitelé středních odborných škol zastupující tyto školy v jednotlivých regionech navázali na předchozí zasedání, které se uskutečnilo v červnu na České zemědělské univerzitě (Zemědělská škola č. 10, roč. 75/2013).

Setkání na „veterině“ byli přítomni i zástupci ze spolupracujících institucí, tentokrát za ministerstvo zemědělství, Agrární komoru ČR, Institut vzdělávání a poradenství ČZU, Národní ústav pro vzdělávání Praha a Ústav zemědělské ekonomiky a informací.

Projekty Národního ústavu pro vzdělávání

Jako první z hostů vystoupila **Ing. Husová**, NÚV Praha. Pro všechny školy, které mají učební obory s výučním listem, byla důležitá informace o projektu **Nová závěrečná zkouška 2**, podle kterého budou od školního roku 2014/15 na školách jednotná zadání zkoušek povinná. Jednotné zadání se vytváří pro každý obor vzdělání, na jeho vývoji spolupracují učitelé s odborníky z praxe. Sjednocení požadavků na obsah závěrečné zkoušky zvyšuje srovnatelnost výsledků vzdělávání v učebních oborech a má významný vliv na kvalitu přípravy žáků a jejich dobré uplatnění v praxi.

Dalším důležitým projektem je **Podpora spolupráce škol a firem** se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi, který realizují s ministerstvem školství. Cílem projektu (ukončení do 30. 6. 2015) je podpořit spolupráci středních odborných škol a učilišť a zvýšit tak kvalitu odborného vzdělávání. Přínosem projektu je systémová opora pro realizaci části praktického vyučování v reálném prostředí firem, nastolení vzájemné důvěry mezi školami a zaměstnavateli, získání praktických dovedností a snazší pracovní uplatnění pro žáky škol. K překonání určitých objektivních překážek by měla být nápomocná metodická publikace, která bude dostupná v elektronické formě. Více <http://www.nuv.cz/pospolu/o-projektu>

Závěrečnou informací z Národního ústavu pro vzdělávání byla problematika profesních kvalifikací, která je popsána v samostatném článku *Zemědělské školy č. 1, roč. 76/2013–14* na str. 7. Od října 2013 byl spuštěn nový Portál IS NSK, informační systém pro Národní soustavu kvalifikací <http://www.narodni-kvalifikace.cz/>

Pomoc pro lepší uplatnění na trhu práce

Druhý vystupující, **Ing. Nekvasilová** za Agrární komoru, navázala na předchozí sdělení. Národní soustava kvalifikací (NSK) je pro zaměstnavatele významným projektem. Důležitá je i pro rekvalifikace, které byly dříve spíše účelové a nevyjadřovaly potřebu zaměstnavatelů. Informovala také o práci sektorových rad pro

zemědělství, potravinářství a o sektorové radě pro lesní a vodní hospodářství a životní prostředí. Po zmapování úrovně 2 (zaučení) a úrovně 3 (vyučení) je v letošním roce tvorba profesních kvalifikací většinou orientována na 4. kvalifikační stupeň (maturita). Zde je příležitost pro střední odborné školy, aby se staly autorizovanou osobou a mohly realizovat zkoušky, ale zároveň by se mohly stát i vzdělavateli v příslušných kurzech. Agrární komora zahájila práci na nových profesních kvalifikacích (PK) pro zootechniky a agronomy. Vzhledem k širokému spektru zahrnujících činností, které by se v PK daly těžko najednou popsat, museli změnit jejich strukturu (např. agronom je rozdělen na agronoma pro obiloviny, pro okopaniny, pícniny..., obdobně zootechnik). Nové PK tak zpřístupní požadovanou zkoušku širší veřejnosti.

Rok 2014 je pro tvůrce profesních kvalifikací posledním rokem projektu, není ještě zřejmé, jak to bude dál s jeho udržitelností. Odborné střední školy jsou pro Agrární komoru autorizovanými osobami – vzdělavateli, měly by sledovat tvorbu profesních kvalifikací, jejich důležitost, zájem o různé profese, protože všechny PK se vytvořit nestihnou. I Agrární komora si uvědomuje, že pozice škol jako vzdělavatelů je oproti vzdělávacím agenturám nelehká, finančně nesrovnatelná.

Vzdělávání a poradenství školám

O činnosti Ústavu zemědělské ekonomiky a informací v oblasti vzdělávání a poradenství a o spolupráci s Asociací podal informace **dr. Sívek**. Po „Dnech otevřených dveří“ na České zemědělské univerzitě (problematika transferu znalostí z výzkumu do praxe) bude pro členy Asociace v listopadu pokračování formou „kulatého stolu“ s tématem „Potřebuje český venkov vědu a výzkum, potřebuje věda a výzkum český venkov?“. Seznámil s další nabídkou nových e-learningových kurzů pro učitele odborných předmětů, a to s tematikou „Živočišná buňka – její stavba a vlastnosti“, „Oogeneze a spermiogeneze“ a „Reprodukční biotechnologie“.

Pozval přítomné na školení pověřených subjektů MZe ke konání základních kurzů prvního a druhého stupně pro nakládání s přípravky a používání přípravků na ochranu rostlin podle zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, které se uskuteční dne 22. 11. 2013 ve Velkém sále v přízemí ve Slezské ulici 7, v Praze 2-Vinohradech od 9:30.

Zemědělství podnikatelé bez potřebného vzdělání mohou absolvovat kurzy obecných zemědělských činností, které nabízí 9 středních odborných škol – viz: www.asven.cz

Hovořil rovněž o zvažované možnosti spolupráce České zemědělské univerzity a středních škol, v rámci které by doktorandi působili na střední škole a ve stejné době by učitelé odborných předmětů (které by doktorandi s určitým tématem zastoupili) získávali nové poznatky z oblasti výzkumu na univerzitě.

Spolupráce škol s ministerstvem zemědělství

Ing. Dvořák, zastupující ministerstvo zemědělství v oblasti vzdělávání a poradenství, doplnil mj. informace o profesních kvalifikacích. Nejnovější autorizovanou osobou je i Česká zemědělská univerzita, a to pro PK Zemědělského poradce pro rostlinnou výrobu a Zemědělského poradce pro rostlinolékařství. Ze spolupráce se školami jsou důležité kurzy „nakládání s přípravky na ochranu rostlin“. Pověřeno konáním bylo 54 subjektů, z toho 26 středních a vyšších škol a 1 školní statek, vyškolen bylo 16 tisíc zájemců. Kurzy proběhly i díky školám bez problémů. Pochválil rovněž školy za pořádání už výše zmíněných kurzů obecných zemědělských činností (končí-li školám 5letá akreditace, mohou ji prodloužit). Dobrou spolupráci chtějí udržovat i se školami „trvalé vzdělávací základny MZe“, jejich jmenování stále platí bez omezení.

Vyjádlil se k ročnímu vzdělávacímu plánu ministerstva, ve kterém se opět chystají i finančně podpořit soutěže ve středoškolských odborných dovednostech. Ministerstvo zemědělství připravuje koncepci vzdělávání, poradenství a knihovnictví za podpory programu pro rozvoj venkova, zabývá se i rezortním vzděláváním dospělých. Dotační program Školní závody se pro letošní rok potýkal s velkou nestabilitou financování, byly podpořeny pouze školní závody s odborným výcvikem pro učební obory.

Pedagogické praxe na cvičných školách

Za Institut vzdělávání a poradenství ČZU přišel ředitele informovat o třech (pro střední školy nejdůležitějších) akcích **Ing. Kříž**. Začaly praxe jejich studentů, řízené pedagogické praxe na 20 cvičných středních odborných školách se v podzimním termínu zúčastní 46 studentů. Jedná se o studenty kombinovaného studia učitelství

v rámci celoživotního vzdělávání, kteří absolvují závěrečné výstupy pouze v hlavním odborném předmětu.

Druhá informace se týkala semináře pro ředitele – koordinátory pedagogické praxe a cvičné učitele středních odborných škol a psali jsme o ní v samostatném článku v říjnovém čísle. V návaznosti na seminář jednala dne 27. září 2013 v Praze – Malé

Chuchli Rada IVP pro spolupráci s praxí. Programem jednání byla činnost Institutu od posledního zasedání rady, výsledky státních bakalářských zkoušek studentů v roce 2013, výsledky přijímacího řízení na IVP pro akademický rok 2013/2014 a výhled zaměření této instituce na další období.

Pro kvalitní výuku odborných předmětů

Pravidelně na jednání Výkonné rady Asociace informuje o fázi projektu Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost manažer projektu **PhDr. Hradečný**. Ministerstvo školství udělilo kurzům Práce s novými metodikami v předmětech Chov zvířat a Pěstování rostlin akreditaci v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, úspěšně podpořeným účastníkům vystaví Asociace certifikát. Poděkování si zaslouží ředitelé škol, ve kterých byly vytvořeny kvalitní podmínky pro školicí centra (Tábor, Děčín-Libverda, Humpolec, Rajhrad, Chrudim). V diskuzi se hovořilo i o udržitelnosti projektu, i o jeho případném dalším pokračování v oborech zahradnictví, ovocnictví...

Strategie odborného vzdělávání

Zajímavou informaci ke strategii odborného vzdělávání přinesla „do různého“ Ing. Nekvasilová. Upozornila na materiál, který má ambici stát se zastřešujícím materiálem všech strategií ve vzdělávání a ke kterému v říjnu probíhá připomínkové řízení na www.vzdelavani2020.cz. Zdůraznila problémové oblasti materiálu, kterým se bude v rámci přípravy připomínek věnovat (více na www.asven.cz).

Závěrečným bodem byla zpráva paní tajemnice Asociace Zachová o členské základně a plnění členských povinností. V tomto roce zaplatilo členský příspěvek dosud 72 organizací.

Termín Valné hromady Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru byl stanoven na středu 11. 12. 2013 od 9:30 hodin, jednání se uskuteční v budově České zemědělské akademie v Humpolci.

Zasedání Výkonné rady Asociace, jak už bylo v úvodu zmíněno, se uskutečnilo v krásných prostorách Střední odborné školy veterinární v Hradci Králové – Kuklenách za velké hostitelské péče paní ředitelky Ing. Rubáčkové a celého školního kolektivu. Po ukončení jednání rady všichni uvítali zajímavou prohlídku celého školního areálu. S moderně vybavenou školou se více seznámíte na jejich webových stránkách: www.sosvet.cz

akr ☀

Projekt Entangle

Fakulta ekonomiky a manažmentu Slovenské poľnohospodárske univerzity v Nitre je zapojená do medzinárodného riešiteľského kolektívu vzdelávacieho projektu z Programu celoživotného vzdelávania v rámci podprogramu Leonardo da Vinci (Transfer inovácií) s názvom „Entrepreneurship Trainers for VET: A novel Generation“.

Je to projekt, ktorý je zameraný na rozvoj a zvyšovanie kompetencií lektorov a pedagógov v oblasti rozvoja podnikateľských zručností v odbornom vzdelávaní a príprave, doba riešenia projektu je plánovaná do roku 2014.

V súlade so súčasnými požiadavkami celoživotného vzdelávania a učenia sa, ktoré vychádzajú z meniacich sa potrieb trhu práce, je aktuálnou potreba rozšírenia doterajších aktivít škôl a vzdelávacích inštitúcií o širšie spektrum možností celoživotného vzdelávania. Cieľom je prepojenie vzdelávania s potrebami trhu práce, zvýšenie zamestnanosti, zvýšenie šancí pre uplatnenie sa v nových podmienkach, keď budú zanikať mnohé pracovné príležitosti, ale zároveň budú vznikať a vytvárať sa nové.

Projekt vychádza z praktických skúseností inštitúcií odborného vzdelávania. Medzinárodný výskum dokazuje, že oblasť podnikateľskej prípravy v odbornom vzdelávaní je v súčasnosti modernou témou a je súčasťou kurikula rôznych inštitúcií. Pod-

nikateľské vzdelávanie sa rozvíja v národnom aj v medzinárodnom kontexte, avšak príprave učiteľov pre túto oblasť sa venuje menšia pozornosť.

Projekt Entangle je zameraný práve na cieľovú skupinu učiteľov a lektorov v odbornom vzdelávaní, pre ktorých zabezpečuje spracovanie materiálov a prostriedkov pre zvyšovanie kvality podnikateľského vzdelávania a prípravy a k rozvoju nových programov lepšie prispôbovaných pre súčasný svet obchodu. Výsledným cieľom projektu je zvýšiť počet študentov, ktorí si založia svoje podnikanie, čo by malo byť priamo aj nepriamo ovplyvnené zvýšenou kvalitou vyučovania, učebnými materiálmi, poradenstvom a vzťahmi medzi študentami.

PaedDr. Tímea Zatková, PhD.

Katedra pedagogiky a psychológie, FEM SPU Nitra ✱

Bližšie informácie dostupné na:

<http://www.fem.uniag.sk/fem/node/2704>

Den otevřených dveří na České zemědělské univerzitě

Po úspěšném červnovém setkání učitelů odborných předmětů středních zemědělských škol s pracovníky Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů ČZU (Zemědělská škola č. 1, roč. 76/2013–14) připravil Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) obdobný program na 16. října pro zástupce místních akčních skupin (MAS).

Cílem „dne otevřených dveří“ bylo seznámit představitele MAS s výsledky vědy a výzkumu na Fakultě agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů (FAPPZ) a s možnostmi jejich aplikací do venkovského prostoru. Dále s možnostmi spolupráce v oblasti inovací a transferu technologií a s experimentálními, demonstračními a pokusnými pracovišti fakulty.

Představení fakulty

Na úvod vzdělávací akce první proděkan fakulty **prof. Soukup** představil posluchačům fakultu. Akademické svobody, tvořivost nabízejí možnosti spolupráce. Na celé univerzitě narostly počty studentů, na jejich fakultě se zvýšil počet technických pracovníků, kteří zajišťují důležité odborné aktivity. Osmnáct menších kateder pokrývá více oblastí činností, produkční zemědělství ještě neopustili, ale zájem mladých se mění... Třístupňová struktura studia (bakalářské, magisterské, doktorandské) trochu mění trend, větší základnu tvoří bakaláři. Nárůst studentů nebyl zdravý, ale byli do této situace tlačeni pro zachování činnosti instituce. Sledují i úspěšnost své pedagogické práce, uplatnění absolventů ve srovnání s jinými zemědělskými fakultami. V úspěšnosti univerzit „jsou někde uprostřed“, studenti si nacházejí uplatnitelné obory.

V oblasti výzkumu se snaží být dosti aktivní, důležité zdroje získávají z grantových agentur, mají dobré publikační výstupy s přírodovědnou a zemědělskou tematikou. Dnes už nelze jen „produkovat“

studenty, bez publikačních výstupů jim ministerstvo školství nové obory neakredituje. Pro narůstající vědeckovýzkumnou činnost je nutný rozvoj prostorů, vybavení, investují i do výzkumných stanic, demonstračních a pokusných pracovišť, detašovaných pracovišť v regionech... Dobré je stále si rozšiřovat obzory, proto vítají i nabízenou spolupráci – transfer informací ven vidí pro fakultu jako velmi důležitý.

Rozšíření spolupráce

Říjnové setkání na České zemědělské univerzitě nebylo první takovou akcí a vzhledem k velké vstřícnosti fakulty jistě neposlední. Za organizátory – ÚZEI – vzpomenu **dr. Sívek** obdobnou dobrou spolupráci se středními zemědělskými školami. Rozšíření spolupráce o místní akční skupiny může všechny aktéry propojit ve prospěch šíření „dobré kvality života na venkově“.

Pro posílení konkurenceschopnosti na venkově

A jaké jsou možnosti spolupráce ze strany místních akčních skupin? Ing. Pošíková, manažerka MAS Podlipansko, vystoupila za Národní síť MAS jako hlavní vyjednávající Operačního programu Výzkum – vývoj – vzdělávání. Celé zaměření operačního programu je na ekonomické posílení konkurenceschopnosti na venkově. V rámci spolupráce chtějí využít inovativní schopnosti vysokých škol a uplatnit je na venkově. Projekt se bude věnovat i školství, vidí tu možnost spolupráce se zemědělci, „zkracování řetězců“,

zkvalitňování potravin, výrobků..., nakládání s bioodpady. Rádi uvítají nové partnery, s některou problematikou si nevědí rady, chtějí hledat cesty, jak něco realizovat, také zde. Jejich prostor je i ve zkvalitnění přípravy pedagogických pracovníků, v podpoře nástupu absolventů do praxe, ve vazbě školství na praxi, v propojení s trhem práce. Mas mohou poskytovat významnou technickou pomoc v regionech. Vzájemná setkání dají možnost se dozvědět, co školy chtějí a potřebují.

Nové možnosti

A vysoké školy nové možnosti vítají. Spolupráce místních akčních skupina s vysokými školami v praktické oblasti umožní, podle **prof. Soukupa**, studijní program rozvoje venkova. Otevírá se jim tak koenečně volné pole působnosti – dříve byli z této oblasti vyřazováni, vzdělávací aktivity patřily soukromým firmám. Cítí potřebu vzniku nových studijních oborů, které se promítnou do rozvoje venkova. Studium je dvoustupňové, studijní obory jsou přímo zaměřeny na rozvoj venkova, na vše co se zemědělstvím souvisí, i na široké využití přírodních zdrojů. A vzdělávací nabídka je opravdu lákavá. Ve spolupráci s rakouskou univerzitou může student část studia absolvovat na druhé univerzitě.

Spolupracují i s provozní fakultou, s institucemi na venkově, mají dobrou síť absolventů v regionu. Absolvent – bakalář by měl být schopen řídit sám sebe i malou skupinu, být schopen dalšího samostudia. Jejich magistr zvládá i vědeckou práci, rozvíjení aktivity týmu, naplňování a řešení úkolů. Spolupracují rovněž s orgány státní správy na přípravě strategických dokumentů, chtějí připravit širěji zaměřeného absolventa pro rozvoj venkova.

Centrum inovací a transferu technologií

Novinkou mohla být pro mnohé posluchače informace o Centru inovací a transferu technologií (www.citt.cz), které představila **Ing. Jiráťová**, vedoucí centra. Centrum vzniklo v

roce 2012 a zabývá se podporou spolupráce mezi univerzitou a podnikovou sférou s cílem propojení výzkumného a technologického potenciálu univerzity s potřebami podnikatelské sféry a napomáhá tak komercializaci výsledků vědecko-výzkumné činnosti univerzity. CITT má své zástupce na všech fakultách a institutech ČZU, kteří jsou úzce napojeni na jednotlivé oborově zaměřené vědecké týmy či jednotlivce a fungují jako informační a distribuční kanály uvnitř univerzity. Má tak aktualizovaný přehled o probíhajících vědecko-výzkumných aktivitách napříč celou univerzitou.

A jaké by mohly být možnosti centra s ohledem na spolupráci s MAS? Šlo by např. o projekty pro spolupráci s praxí, mohou řešit i konkrétní problémy zemědělců. Zajímavá je pro odbornou veřejnost nabídka služeb, přístrojů, laboratoří; provádějí zakázkový výzkum, odborné konzultace; asistují v oblasti licencí a patentů, zakládání společných spin-off firem. Dalšími programy jsou inovační vouchery – univerzita může nabídnout firmě své služby a získá tak finanční prostředky, firma zase zdarma řešení. CITT rovněž podporuje studenty při zakládání firmy formou podnikatelského inkubátoru...

Představení fakultních kateder

Představení veškeré činnosti Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů by vyžádalo delší čas. Fakulta má 18 kateder, pro spolupráci s MAS uvedl proděkan **doc. Štupka** jen některé. Realizují se v přednáškové, experimentální a poradenské činnosti, která se prolíná, a proto katedry úzce spolupracují.

Konkrétně představil **Katedru agrobiologie** (půda, plevel, rezistence, GMO, klimatické změny, dynamika vody...), která je silná i v komerční činnosti; **Katedru mikrobiologie, výživy a dietetiky** (mikrobiologie, kvalita potravin) s velkým zájmem u studentů, a to především o výživu lidí (ne zvířat); největší katedru na fakultě **Katedru agroenvironmentální chemie a výživy rostlin** (od výživy rostlin se přesouvá s k odpadům, k čištění odpadních vod, k využívání bioplynu). **Katedra rostlinné výroby** se zmenšuje, věnuje se od tradiční fytotechniky po ekologické zemědělství (máme v Evropě nejvíce půdy, kde se provádí ekologické zemědělství), využívání léčivých rostlin, kvalita rostlinné produkce – kvalita potravin je i téma grantových projektů. V současnosti podávají projekt na pekárenské linky, kde by se porovnávala kvalita výrobků z ekologicky pěstovaných obilnin s neekologicky pěstovaných.

Katedra zoologie a rybářství má široký záběr (ryby, rybí technologie, krajina kolem rybníků, oživení krajiny po těžbě, druhová pestrost, chráněné oblasti, šíření parazitů ...) to vše by mohli odborně zastřešit při podávání projektů i např. ve spolupráci s MAS.

Katedra obecné zootechniky a etologie má nejvíce studentů, zvířata na fakultě studijně dominují. Řeší otázky obecné zootechniky, etologie a etiky, chovu exotických savců, kynologie. Dramaticky se rozrůstá zájem zoorehabilitační aktivity se zvířaty (škola má jízďárnu), studenti končí na úrovni bakaláře (úroveň péče o koně), chtějí proto akreditovat i magisterské studium – rehabilitační pracovník. (Hodně se mění podíl pohlaví, převažují dívky.) **Katedra speciální zootechniky** zahrnuje chov hospodářských zvířat, ale i zájmový chov. Pestrá je i vědecká činnost katedry.

Katedra kvality zemědělských produktů řeší otázky rostlinné i živočišné produkce. V expertní činnosti se katedra zabývá širokou škálou hodnocení kvality zemědělských produktů. V současnosti je „hitem“ koží mléko, připravují linku na jeho zpracování, ale věnují se např. i kvalitě ryb, zkouškám obilovin.

Jako velké negativum vidí skutečnost, že semináře a aktivity pro praxi, které potřebují zemědělci, nejsou zahrnuté do celkového hodnocení činností kateder, a tudíž se neobrazí v přísunu finančních prostředků.

Další fakultní činnosti

A které další činnosti Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů by mohly pracovníky místních akčních skupin zaujmout? **Docent Stupka** přítomným některé popsal. Pořádají veletrh pracovních příležitostí, kde se představují zajímavé firmy, a to nejen jen ty, co hledají zaměstnance. Na fakultním webu jsou aktuální nabídky zaměstnání, brigád..., www.eshop.czu.cz nabízí dostupnou literaturu přes internet..., významné je už výše popisované Centrum inovací a transferu technologií.

Pro zkvalitnění studentské praxe působí na fakultě Rada pro spolupráci s praxí, přítomnost pracovníka MAS v této radě by určitě byla ku prospěchu věci.

Z nabídky MAS

Den otevřených dveří pro zástupce místních akčních skupin otevřel širokou nabídku Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů. I představitelé MAS podle přítomných zástupců cítí potřebu spolupráce. V řadách téměř 160 místních akčních skupin dochází ke kvalitativním změnám, členové bývají často i absolventy univerzity. Mohou nabídnout pomoc i zajímavé téma studentům v rámci jejich bakalářských prací, pomoc při řešení studentské praxe. Místním akčním skupinám jde o věcnost, nemalou výhodou je jejich apolitičnost, a mohou být tak vítanými partnery univerzity v situaci, kdy se zvyšuje počet studentů a adekvátně k tomu nepřibývá vysokoškolských pedagogů. Řada odborníků z MAS už na různých fakultách jako externisté přednáší.

Že činnost místních akčních skupin je skutečně bohatá, ukázalo představení filmového festivalu „Učíme se filmem“. Tento projekt prostřednictvím dokumentárních filmů a následujících seminářů chce podnítit diskusi i polemiku, která by vedla ke konkrétním činům. Ve spolupráci se čtyřmi MAS budou na jaře 2014 probíhat filmové semináře pro odbornou i širokou veřejnost, a to čtyři témata: prostupnost venkovské krajiny, samospráva na venkově, veřejný prostor na venkově, ekonomika na venkově. Více na www.posemberi.cz

Exkurze na experimentální pracoviště

Kde všude a v jakých prostorách v rámci areálu České zemědělské univerzity se uskutečňuje praktická věda a výzkum ukázala exkurze na experimentální pracoviště FAPPZ, která zároveň uzavřela dopolední program „Dne otevřených dveří pro pracovníky MAS“. A návštěvníci byli skutečně moderními prostorami a špičkovým vybavením překvapeni.

Festival a diskuzní panel

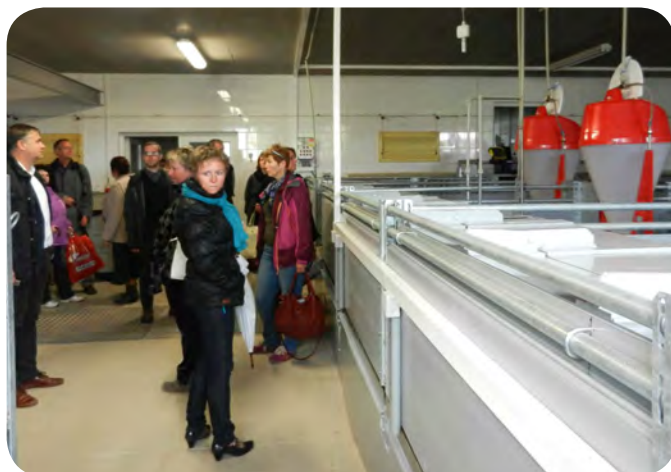
Pozvánka v rámci odpoledního programu směřovala na Mezinárodní festival dokumentárních filmů s tematikou zemědělských a potravinářských věd – Life Science Film Festival (LSFF). Čtyřdenní maraton nabídl v den setkání MAS blok filmů k tématu „Rozvoj venkova“ a jejich zhlédnutí opravdu stalo zato. Příjemným obohacením byla i krátká beseda s řeckým tvůrcem jednoho z filmů.

Zajímavou tečkou za celodenním programem se stal diskuzní panel v rámci filmového festivalu na téma „Církevní restituce – prohra nebo šance pro zemědělce?“. Hosty besedy byli prof. Soukup, doc. Stupka a generální sekretář České biskupské konference monsignor Tomáš Holub, moderátorství se ujal agrární analytik Petr Havel. K nejčastějšímu dotazu veřejnosti, „co bude církev s půdou dělat?“, odpovídal monsignor Holub velmi trpělivě. Jejich snahou je, aby majetek nebyl v rukou jednoho vlastníka. Církevní restituce se netýkají jednoho, ale více než tři tisíce právnických subjektů. Z lesního majetku vytvoří smysluplně velké celky, zemědělskou půdu chtějí pronajímat k dlouhodobému hospodaření. Získaný majetek pak bude zdrojem pro další církevní činnosti.

Podle P. Havla příchod nového subjektu – církve – přinese zdravou konkurenci, spektrum vlastníků příznivě rozhoupá trh s půdou,

z její vyšší ceny by mohli profitovat nejenom vlastníci, ale i sami zemědělci, snížil by se monopol Lesů ČR.

Představitelé fakulty si myslí, že nemusí dojít k dramatickým změnám, a že by církev měla na získané půdě trochu hospodařit, alespoň alternativně. Podle zkušeností ze zahraničí přinesla změna vlastnictví pracovní příležitosti pro místní obyvatele, nárůst ekologického hospodaření. A má církev zkušenosti z hospodaření s půdou? Obavy nejsou namístě, mají dobrý přehled, své odborníky, a na úrovni diecézí zpracované plány hospodaření s půdou na dobu 30 let. Nechybějí jim rovněž zkušenosti s jejím pronajímáním. Po několikaletém období situaci zhodnotí a půdu ponechají původním nebo budou hledat nové dlouhodobé nájemce.

Pochvale od posluchačů se dostalo církevnímu hospodaření s lesy, a to i z historického hlediska, spravovaná hospodářství byla vždy zárukou stability.

„Vzniknou nová pracovní místa na venkově?“, zajímalo zástupce MAS? Církev se pokouší realisticky nabízet pracovní místa, a to hlavně v lesnictví (1000 míst). Mají dosah do malých obcí, chtějí dobrou spolupráci s Úřady práce i s místními akčními skupinami. Ty už svou pomoc nabízejí.

akr ✿

Informační servis

Zastoupení Evropské komise

Mladí lidé mohou získat první práci přes EURES

Cílem programu „Tvoje první práce přes EURES“ je pomoci mladým Evropanům najít si práci v jiné zemi EU. Díky tomuto programu by mělo v období 2012–2014 práci získat 5 000 lidí.

V rámci programu pomáhají úřady práce členských zemí nejen mladým uchazečům o práci, ale i podnikům, které mají zájem o nábor pracovníků ze zahraničí. Poskytují jim informace a finanční prostředky, pomáhají s vyhledáváním volných pracovních míst, naborem zaměstnanců apod. Finanční prostředky se poskytují poté, co zájemci splní stanovené podmínky a správní formality, jež tyto úřady vyžadují. Kdo může požádat o pomoc? Uchazeči o práci, kteří jsou ve věku 18–30 let, jsou státními příslušníky jedné z členských zemí EU a zaměstnavatelé, kteří mají sídlo v některé ze zemí EU a hledají pracovníky.

Lepší ochrana a využití lesů v EU

Nová strategie pro lesní hospodářství Evropské unie lépe ochrání životní prostředí a zároveň napomůže vytváření nových pracovních příležitostí ve venkovských oblastech. Navzdory celosvětovému trendu odlesňování pokrývají lesy stále více než 42 % rozlohy EU a z lesní biomasy (především dřeva) pochází polovina celkové energie vyráběné z obnovitelných zdrojů. Na ochranu tohoto důležitého zdroje EU připravila novou strategii, která má pomoci dosáhnout toho, aby bylo s lesy nakládáno udržitelným způsobem. Dalším cílem strategie je lepší využití potenciálu lesů k rekreačním účelům a zároveň lepší ochrana ekosystémů, biologická rozmanitost a životní prostředí celkově.

Soutěž o Cenu Karla Velikého pro mladé

Cílem „Ceny Karla Velikého pro mladé Evropany“ je podpořit mezi mladými lidmi rozvoj evropanství a podnítit je k zapojení do projektů evropské integrace. Cena se uděluje projektům, které realizují mladí lidé a které prohlubují vzájemné pochopení, podporují rozvoj společného smyslu pro evropskou identitu a uvádějí reálné příklady Evropanů žijících v jednom společenství.

Proto, je-li vám 16–30 let a organizujete projekt s evropským rozměrem nebo někoho takového znáte, informujte se o soutěži. Přihlášky do soutěže lze podávat do 20. 1. 2014.

„Cenu Karla Velikého pro mladé Evropany“ od roku 2008 každoročně uděluje Evropský parlament společně s Nadací pro Mezinárodní cenu Karla Velikého v Cáchách. Kromě finančního ocenění budou zástupci tří vítězných projektů pozváni na návštěvu Evrop-

ského parlamentu. Představitelé všech 28 vítězných národních projektů budou pozváni na čtyřdenní návštěvu německých Cách.

Jak zemědělství ovlivňuje každodenní život nás všech

EU spustila novou kampaň s cílem zvýšit informovanost obyvatel o významu zemědělství v našem každodenním životě.

V Evropské unii pracuje na plný úvazek více než 12 milionů zemědělců, přičemž dalších 36 milionů pracovních míst na evropském zemědělství přímo závisí. Studie však ukazují, že obyvatelé evropských měst jsou od reality venkova a zemědělství čím dál více odtrženi. Evropská unie chce tento trend zvrátit a zahájila proto kampaň „Pečujeme o naše kořeny“, kterou chce občanům připomenout význam zemědělství a také upozornit na to, jak zemědělská politika EU tomuto odvětví pomáhá.

Nejen potraviny

Kampaň se zaměřuje na širokou řadu produktů, které bereme v každodenním životě za samozřejmost a za které vděčíme právě evropskému zemědělství. Kromě přehlídky toho nejlepšího, co Evropa produkuje, kampaň připomíná, že zemědělci pomáhají i v jiných oblastech – stimulují například hospodářský růst ve venkovských oblastech a péčí o krajinu přispívají k ochraně životního prostředí.

Internetové stránky kampaně – Pečujeme o naše kořeny – obsahuje podrobné informace o tom, jak zemědělská politika EU funguje, ale i materiály pro zemědělce a pro učitele, kteří chtějí o významu zemědělství a zemědělské politiky Unie hovořit. V rámci kampaně se také budou konat různé akce, které účastníkům přiblíží práci evropských zemědělců interaktivním způsobem.

Proč zrovna zemědělská politika?

Kampani předcházela v červenci dohoda, ze které vzešlo několik změn společné zemědělské politiky EU, které se začnou realizovat od roku 2014. Smyslem společné zemědělské politiky je zajistit, aby se zemědělci svou prací dobře uživilí a aby Evropané mohli spoлеhnout na dodávku potravin za rozumné ceny.

Změny v politických opatřeních jsou zaváděny proto, aby v sektoru zemědělství panovaly spravedlivější podmínky, zejména co se týče vynakládání finančních prostředků. Kromě toho se také vyčleňují zvláštní zdroje na podporu nové generace mladých zemědělců a na ekologické zemědělství.

Zdroj: Zastoupení Evropské komise v ČR ✨

Svetový deň potravín 2013

Slávnostné i pracovné stretnutie pri príležitosti Svetového dňa potravín sa konalo v utorok 22. októbra 2013 v kongresovej sále Agroinštitútu v Nitre.

„Udržiateľné potravinové systémy pre potravinovú bezpečnosť a výživu“ je téma tohtoročného Svetového dňa potravín. Táto oficiálna téma je Organizáciou pre výživu a poľnohospodárstvo pri Organizácii Spojených národov (FAO Un) oznámená vždy na začiatku roka – a i tento rok opäť podnecuje k aktivitám v snahe o elimináciu hladu vo svete. V súčasnosti je na celom svete chronicky podvyživených takmer 842 miliónov ľudí. Neudržiateľné modely vývoja poškodzujú prírodné prostredie, ohrozujú ekosystémy i biodiverzitu – tak potrebné pre budúce zásobovanie potravinami.

Potravinový systém zahŕňa životné prostredie, ľudí, inštitúcie i procesy, prostredníctvom ktorých sú poľnohospodárske produkty vyrábané, spracovávané a predkladané spotrebiteľom.

Každý aspekt potravinového systému má vplyv na konečnú dostupnosť potravín – a tým aj na možnosť spotrebiteľa zvoliť si zdravú výživu. Účinné riešenie problému podvýživy si vyžaduje integrovanú akciu i ďalšie zmeny poľnohospodárskych a potravinárskych systémov v oblasti riadenia prírodných zdrojov, v oblasti verejného zdravia a vzdelávania i v širších politických súvislostiach.

V rámci osláv Svetového dňa potravín sa uskutočnil aj workshop „Úspešné ženy = životaschopný vidiek“, ktorý zorganizoval Agroinštitút Nitra v spolupráci s Národnou sieťou rozvoja vidieka

SR. Obsahom workshopu boli informácie na mnohé témy, ako napríklad kariérne poradenstvo pre ženy, príležitostné podnikanie, podpora slovenského vidieka po roku 2014, mikropôžičkový program, mentoringový program Women Entrepreneurship Forum, kariérne poradenstvo pre ženy a fungovanie materských centier, Regionálna značka – príležitosť pre podnikanie, malé rodinné pekárne na vidieku, ich fungovanie a inovácie v pekárstve, poskytovanie služieb na vidieku – príležitosť pre šikovné ženy.

Súčasťou osláv bola i výstavka výtvarných prác detí a mládeže v rámci súťaže, ktorú FAO a Spolok žien pri OSN vyhlásili pri príležitosti Svetového dňa potravín. Témou súťaže o najlepšiu plagát pre deti a mládež od 5 do 17 rokov boli zdravé potravinové systémy. Zo Slovenska sa do súťaže zapojili deti z viacerých základných škôl i detských voľnočasových zariadení. V závere osláv Svetového dňa potravín v Nitre bolo udelené ocenenie Biofarma roka, Líderka roka a boli ocenení aj víťazi detskej súťaže v kreslení plagátov.

zh

Den zemědělce a venkova Písek

Střední zemědělská škola v Písku, Okresní agrární komora v Písku a Státní zemědělský intervenční fond – Celostátní síť pro venkov uspořádaly pod záštitou člena Rady Jihočeského kraje JUDr. Tomeše Vytisky Den zemědělce a venkova – celodenní bohatý program pro školy, odbornou i širokou veřejnost.

Na Školním statku Střední zemědělské školy v Dobešicích bylo už od rána 4. října rušno.

Hned v devět hodin začala první za čtyř odborných přednášek, a to na téma „Proč na farmách ztrácíme mléko a jak těmto ztrátám zabránit“ (příprava na zrušení mléčných kvót) v podání Ing. Antonína Lopatáře z MilkProgress. Až do odpoledne pak následovaly další přednášky s neméně poutavým obsahem: „Nemoci paznehtů skotu“ s MVDr. Tomášem Halounem (s následnou praktickou ukázkou ošetření paznehtů), „Gorily horské v pralesích Konga“ s Ing. Miroslavem Procházkou a „Historie zemědělství na Písecku“ s PhDr. Jiřím Práškem.

Stejně pestrý byl doprovodný program celého dne. Po chladnějším ránu už hrálo slunce a prostory zaplněné vystavenou technikou oživaly návštěvníky. Stroje zemědělských firem Agrozet České Budějovice, HZT Technik, Kvarto, Strom Bednár, Stagra Studená, Hrdina-Valkoun Agroslužby s.r.o., DAÑHEL AGRO a.s., Jozef Beniska, Agroslužby Čimelice obklopili nejenom dospělí, ale i děti a mládež.

V protikladu s moderní technikou byla pěkná a zajímavá stálá výstava starých zemědělských strojů a nářadí v prostorách statku. Pro osvěžení a občerstvení nebylo daleko, prodej regionálních zemědělských produktů „mezi stroji“ se stal lákavým zastavením.

Velký zájem měli návštěvníci o prohlídku bioplynové stanice zajišťovanou v pravidelných intervalech. Bioplynová stanice v sousedství školního statku na okraji města v průmyslové zóně byla teprve nedávno uvedena do plného provozu. Generálním dodavatelem stavby a technologie ENSERV s moderním vzhledem a parametry je rakouská společnost. Nadšení z exkurze byli i žáci základních škol.

Mezi populární aktivity na školních akcích patří ukázka práce se včelami panem Ing. Václavem Farským. I tentokrát se zájemcům dostalo dobrých rad i včelího medu. A někteří i ztratili strach z včelího bodnutí.

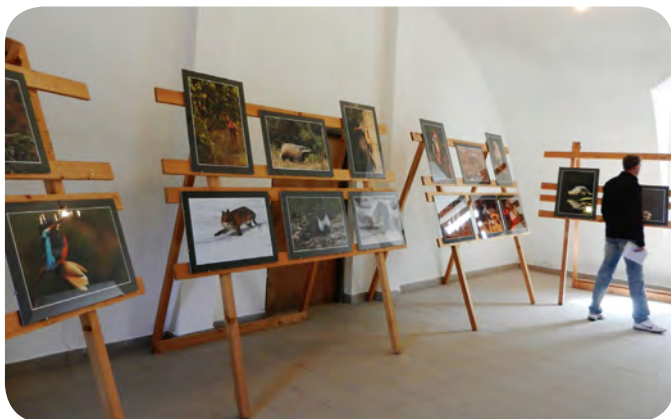
V prostorách mezi vystavenými stroji se vůbec neztratil pan František Chmelík, který převáděl práci kováře podkováře. Jeho umění se dalo sledovat nekonečně dlouho. Při práci mu asistovaly žákyně školy.

Neméně zajímavá a divácky působivá byla ukázka stříhání ovcí, kterou předváděl s podrobným komentářem Ing. Antonín Vejčík z Jihočeské univerzity. Sáhnut si na „kožíšek“ lákalo nejenom malé návštěvníky.

Zapomenout v pestrém programu na velmi pěknou fotografickou výstavu by byla škoda. Hajný a fotograf přírody Libor Šejna vystavoval překrásné snímky lesních ptáků a zvěře. Fotografie bylo možné si též zakoupit.

Celý den se mohli návštěvníci Dne zemědělce a venkova Písek volně pohybovat v areálu školního statku a pořád bylo co pozorovat. Zvláště ti mladší byli nadšeni z kolekce 12 plemen prasat, stejně tak jako ze stáje plné ovcí, koz, králíků a drůbeže, které slouží žákům školy při vykonávání odborné praxe a jsou i zároveň ukázkou českých genových rezerv.

Pěknou tečku na závěr ke všem dojmům a poznatkům bohatého dne přinesla ukáзка výcviku jezdeckví pod vedením Ing. Pavlína Bernardové, učitelky praxe a chovu koní. Na volném prostranství za stájemi muselo být nejdříve vyhnáno veselé stádečko koz a ovcí a jezdeckví žákyň mohlo začít.

Na závěr pěkné poděkování všem, kteří se na přípravách a průběhu Dne zemědělce a venkova Písek podíleli. A snad zase brzy příště!

„O najlepšie lístkové cesto“

V dňoch 15. – 16. októbra 2013 sa uskutočnila na pôde Hotelovej akadémie v Košiciach celoslovenská súťaž odborných škôl o „Najlepšie lístkové cesto a výrobky“. Usporiadateľom tohto podujatia bol Cech pekárov a cukrárov východného Slovenska.

Svoju šikovnosť predviedlo šesť stredných odborných škôl – SOŠ Bratislava, SOŠ Banská Bystrica, SOŠ Kežmarok, HA Košice, SOŠ Krupina a SOŠ Nitra. Odborné vedomosti a zručnosť ukázali študenti pri výrobe lístkového cesta a výrobkov z neho, ako aj pri výrobe plúndrového cesta a výrobkov z neho.

Významný úspech sme zaznamenali v kategórii plúndrové cesto, kde sa ako druhá umiestnila študentka I. C, potravinárska výroba, Romana Potančoková. Vytvorila nové výrobky – plnený bryndzový zvitok a jablkové šatôčky. Pochvala patrí aj Edite Adamovičovej, študentke I. C, potravinárska výroba, ktorá v kategórii lístkové cesto vyrobila srdce plnené ovocím a hrušku v župane. V rámci celkového hodnotenia obsadila SOŠ Pod Bánošom zo šiestich družstiev pekné 2. miesto. Veľkú zásluhu na úspešnej reprezentácii má majsterka odborného výcviku Bc. Zuzana Šoučíková, ktorá súťažiace viedla.

Sme radi, že sa naša škola takto pozitívne prezentovala na potravinárskej súťaži a zároveň sa tešíme, že ocenené výrobky v krátkom čase oslovia aj našich zákazníkov.

PhDr. Anna Ivanová

Stredná odborná škola Pod Bánošom, Banská Bystrica ✱

„O najlepšie lístkové cesto 2“

... Len tri hodiny stačili študentom slovenských stredných odborných škôl, aby ukázali svoje zručnosti v robení najlepšieho lístkového cesta a pečení výrobkov z neho.

Žiaci vytvárali kreácie z ciest na stoloch vedľa seba súčasne, pričom nápomocní im boli aj majstri. Za úlohu dostali upiecť 3 kusy štvorcov z lístkového cesta rozmerov 10 x 10 cm s hrúbkou 5 mm, a taktiež výrobky podľa vlastnej fantázie. Pri hodnotení porota posudzovala výrobky z viacerých kritérií. Dôležitá bola okrem iného aj výška už spomínaného štvorca, presnosť práce ale aj originalita a nápaditosť, úprava povrchu a celkový vzhľad výrobkov a v neposlednom rade aj chuť.

Spomedzi družstiev poroty najviac presvedčilo a hlavnú cenu si v 3. ročníku celoslovenskej súťaži o najlepšie lístkové cesto a výrobky z neho odnieslo družstvo zo SOŠ Kežmarok. V súťaži jednotlivcov zvíťazili v kategórii výroby klasického lístkového cesta Katarína Vágiová zo SOŠ Bratislava a v kategórii výroby plúndrového lístkového cesta presvedčil Karol Tarr zo SOŠ Nitra. Celá súťaž vznikla ako jeden z prostriedkov propagácie projektu www.podpormeremesla.sk, ktorého hlavným cieľom je dať do povedomia žiakom končiacim základnú školu, respektíve ich zákonným zástupcom dôležitosť odborného vzdelávania a prípravy, a taktiež podporiť rozvoj medzi zamestnávateľom a strednou odbornou školou. Celý projekt je financovaný z finančných prostriedkov Švajčiarskeho finančného mechanizmu prostredníctvom Úradu vlády SR, a to v rámci programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce.

Zdroj: www.webnoviny.sk ✱

Podporme remesla

Štátny inštitút odborného vzdelávania (ŠIOV) otvoril projekt na zlepšenie úrovne odborného vzdelávania na Slovensku a jeho propagáciu medzi potenciálnymi študentmi a zamestnávateľmi. V pilotnom projekte sa má overiť fungujúca a výsledky prinášajúca metódika prevzatá zo Švajčiarska.

Cieľom projektu je posilniť a rozvinúť spoluprácu medzi zamestnávateľmi a strednými odbornými školami tak, aby sa čo najviac študentov z týchto škôl umiestnilo na trhu práce. Hlavný koordinátor projektu je ŠIOV v spolupráci s Úradom vlády Slovenskej republiky a Veľvyslanectvom Švajčiarskej konfederácie. Výsledkom aktivít tohto projektu by malo byť obojstranne prospešné partnerstvo na úrovni zamestnávateľ – sektorová rada (resp. profesijná alebo stavovská organizácia) – stredná odborná škola. Dôležitou súčasťou sú aj aktualizované školské vzdelávacie programy pre príslušný študijný/učebný odbor, aktualizované štátne vzdelávacie programy pre príslušnú skupinu odborov a stupeň vzdelania, realizácia praktických foriem vyučovania (odborný výcvik alebo odborná prax) priamo vo výrobe a v prevádzkach zamestnávateľov, vytvorenie vzdelávacích programov pre inštruktorov, pod vedením ktorých vykonávajú žiaci stredných odborných škôl odborný

výcvik alebo odbornú prax, či pilotné vyškolenie inštruktorov. Počíta sa aj s účasťou zástupcov zamestnávateľov/profesijných a stavovských organizácií v procese ukončovania odborného vzdelávania a prípravy v rámci maturitných skúšok, ako aj s účasťou na záverečných skúškach. Vzdelávacie aktivity pre učiteľov odborných predmetov sú zamerané na aktuálne trendy v odbore, netradičné metódy a formy výučby. Špeciálna pozornosť bude venovaná tým študijným/učebným odborom, o ktoré majú žiaci končiacich ročníkov základných škôl (resp. ich zákonní zástupcovia) minimálny alebo žiadny záujem, avšak trh práce ich požaduje.

Švajčiarsky vzdelávací systém, ktorý sa v tomto projekte uplatňuje, je pre slovenské odborné školstvo v mnohom inšpiratívny. Výsledkom môže byť veľmi nízka nezamestnanosť mladistvých pod 25 rokov. V súčasnosti dosahuje v krajinách OECD v priemere 12,4 %, avšak vo Švajčiarskej konfederácii iba sedem percent.

Preferujeme odbornosť

Letos v září oslavila Agrární komora ČR 20 let své činnosti. Na toto období, pro české zemědělství pozitivní, vzpomínám nejen s určitou nostalgií, ale i velmi rád. Můj mandát v čele AK ČR mi končí v polovině března příštího roku, přitom až letos v létě se mi dostalo té cti, jednat v případě ministra zemědělství s odborníkem a manažersky zdatným profesionálem.

Stojím v čele Agrární komory ČR devátým rokem, vystřídal se za tu dobu 8 ministrů zemědělství a až nyní, v případě Miroslava Tomanu nepotřebuji při jednáních žádného tlumočníka a vše probíhá hladce, ku prospěchu nejen agrárního odvětví, ale s určitostí i nás všech občanů České republiky.

Rád uvedu jeden příklad za všechny. Zatímco předchůdce Miroslava Tomanu Petr Bendl v době letošních povodní sice shlédl s premiérem Petrem Nečasem nesmírné škody z okénka helikoptéry a rozhodli o půjčce poškozeným 200 milionů korun, nový ministr zemědělství již v říjnu potvrdil, že zemědělci, které zasáhly povodně, mohou hned o peníze žádat. Celková výše státní podpory pro zemědělství je 685 milionů korun. Tento přístup k postiženým je správný, naopak poskytnutí půjčky těm, co ztratili vše, je jen pomyslná pomoc. Půjčka se vrací, zatímco dar státu v nouzi je skutečná pomoc a tu hned po svém nástupu Miroslav Toman vyjednal – v tom je v přístupu k postiženým jasný rozdíl.

Nezájem zejména politiků ODS o české zemědělství (netuší zřejmě, že se spolu s potravinářstvím a doprovodnými obory podílí na tvorbě hrubého domácího produktu z 15,7 % a zdaleka to nejsou jen 3 % voličů) měl nesporně vliv na útlum produkce některých dříve velmi lukrativních komodit. Nejsme tak zdaleka soběstační v pro-

dukci vepřového a drůbežího masa. Ta tam je nadprodukce ovoce a zeleniny, v těchto komoditách nejsme ani z poloviny soběstační a za 20 let tady ubylo na zhruba 60 tisíc hektarů zemědělské půdy.

A co je až nepochopitelné, plochy brambor se při zvýšení výnosu o jednu polovinu snížily na méně než jednu třetinu původních ploch a sklizeň se snížila o 60 %. Z polí zcela zmizel dříve tak lukrativní len a téměř o 60 % se snížila plocha cukrovky. Přitom brambory a cukrovka k našemu zeměpisnému pásmu a půdnímu složení přímo odjakživa pasovaly. V čele rezortu, zejména ministerstva zemědělství, by měli stát odborníci, lidé, kteří nepřišli dál tunelovat naše národní hospodářství, ale ti, co chtějí zastavit jeho propad. V našem případě nesmyslné vyklízení regálů s dobrou českou produkcí nahrazovanou zbytečnými a mnohdy dražšími dovozy.

Zemědělství a potravinářství vytváří hodnotné potraviny, zaměstnává mnoho lidí a snižuje náklady na sociální politiku. Má ale i vliv na krajínovtvorbu. Tohle vše pomíjet by byl hřích páchaný na nás všech. Odborníka typu Miroslava Tomanu v čele ministerstva zemědělství si zemědělci přejí napříč politickým spektrem. Jde o obor velmi náročný, přinášející veliké hodnoty společnosti.

Ing. Jan Veleba, prezident Agrární komory ČR ✨

Farmársky trh Pod Bánošom

Vidiecky parlament Banskobystrického kraja v spolupráci so Strednou odbornou školou Pod Bánošom v Banskej Bystrici pripravili v areáli školy 26. októbra príťažlivé podujatie. Nazvali ho farmársky trh „Zatváranie Banoša“ a symbolicky ním uzavreli poľnohospodársku sezónu v kraji.

Akciu otvorili svojimi príhovormi viaceré významné osobnosti. Riaditeľ školy Pavel Fiľo zdôraznil, že chceme uchovať pre slovenské obyvateľstvo tradíciu chutí a mienime prispieť k tomu, aby ľudia na vidieku boli spokojní. Predseda banskobystrického VÚC Vladimír Maňka vyzdvihol aj včelárske zameranie školy, pričom poznamenal, že Slovensko sa stáva svetovou veľmocou vo včelárstve. Primátor Banskej Bystrice Peter Gogola povedal, že aj naše mesto vytvára stále lepšie podmienky pre slovenských podnikateľov, lebo naším želaním je konzumovať slovenské výrobky. Predseda Vidieckeho parlamentu Peter Rusnák skonštatoval, že takýmto spôsobom hľadáme svoje korene.

polievke, či pečenom králikovi, haruli, kapustnici; ako dezert si dali rôzne štrúdle, pagáče alebo kapustníky. Rodiny s deťmi uvítali aj sprievodné činnosti – školu lukostrelby či možnosť jazdiť na koňoch.

Môžeme konštatovať, že obyvatelia Banskej Bystrice si tento deň Pod Bánošom aj vďaka ideálnemu počasiu plne vychutnali. Ocenili „predaj z dvora“, ktorý bol ešte donedávna známy len v cudzine. Našej škole sa svojou činnosťou podarilo za krátky čas vytvoriť tradíciu zdravých potravinárskych podujatí, ktoré lákajú každoročne čoraz viac návštevníkov.

PhDr. Anna Ivanová

Stredná odborná škola Pod Bánošom, Banská Bystrica ✨

Za hudobného sprievodu študentov v detvijskom kroji a tradičnej cigánskej muziky otvoril farmársky trh svoje brány.

Podnikatelia z rôznych častí kraja ponúkali svoje produkty – ovčie syr, oštiepok, žinčicu, bylinkové čaje, koreniny, orechy, oblátky; drevené i vlnené výrobky... Chovatelia priviezli výstavné exempláre holubov, králikov či sliepok. Hostiteľská škola sa tiež nedala zahanbiť – študenti odlievali sviečky z včelieho vosku, ponúkali medovinu, med, vlastnoručne vypestovaný cesnak; cukrárky zdobili perníky, pekárky prezentovali pečivo vyrábané v spolupráci s rakúskou firmou Bacaldrin. Nuž naozaj sa bolo na čo pozerieť a príťažlivý tovar zlákal návštevníkov k bohatým nákupom. Ako platidlo mohli použiť buď bežné euro alebo „miestnu menu banoš“.

Farmársky trh Pod Bánošom bol aj gastronomickým podujatím. A tak si jeho účastníci mali možnosť pochutnať na kráľičej

„Úspěšní v škole, úspěšní v životě“

Projektu v rámci programu Leonardo da Vinci sa v prvom turnuse (7.–20. 4. 2013) zúčastnilo sedem žiakov a dve sprevádzajúce osoby a v druhom turnuse (6.–19. 10. 2013) opäť sedem žiakov a dve sprevádzajúce osoby. Obidva turnusy prebiehali v dvoch partnerských organizáciách v Nemecku a Českej republike.

Nemecko

Dievčatá (I. turnus – Zuzana Bednarzová a Jozefína Plachetková z III. B, Ludmila Bežilová a Michaela Kyseřová z III. C s Mgr. Vierou Langovou; II. turnus – Miriam Tkáčová z III. B, Adriana Kavuličová, Petra Rečičárová

a Laura Topoliová z III. C s Mgr. Langovou) absolvovali odbornú stáž v meste Chemnitz – Nemecko. Praxovali v cvičnej firme „Kumulus Bettenparadies, GmbH“, ktorej obchodnou činnosťou je výroba a predaj postelí. Náplňou praxe bola práca na propagačnom a marketingovom oddelení (príprava a rozposielanie novovytvoreného katalógu potenciálnym zákazníkom), na oddelení príjmov a výdavkov (predkontácia a účtovanie príjmov a výdavkov), na personálnom oddelení (evidencia zamestnancov), na mzdovom oddelení (výpočet mzdy a zákonných odvodov) a materiálovom oddelení (písomné spracovanie objednávok potrebného materiálu podľa DIN).

Vo voľnom čase účastníci projektu absolvovali rôzne exkurzie – prehliadka historického centra mesta Chemnitz a Drážďan, návšteva priemyselného múzea zameraného na vývoj kancelárskej a výpočtovej techniky, návšteva svetoznámej manufaktúry na výrobu porcelánu, prehliadka ZOO. Podnetnou časťou programu bolo stretávanie sa žiakov s účastníkmi z iných krajín, kde si zdokonaľovali svoje jazykové zručnosti v rámci každodennej komunikácie.

Česká republika

Žiaci (I. turnus – Daniela Slivová z III. A, Lucia Lesnická z III. B a Marek Maxim z III. C s Mgr. Janou Kseňákovou; II. turnus – Ema Šoltéssová z III. A, Jana Stanislavová z III. B a Klaudio Gilak z III. C s Ing. Evou Želíkovskou) absolvovali odbornú stáž v meste Havlíčkův Brod – Česká republika. Praxovali v podnikoch – Městský úřad, Tiskárny a. s., Regionálne centrum vzdelávania a ROSS Holding a.s. Účastníci projektu sa oboznámili s organizačnou štruktúrou firiem, personálnou agendou, získali skúsenosti s triedením písomností a bankových výpisov, vyskúšali si účtovanie faktúr a zaoberali sa administratívnou činnosťou. Súčasťou programu boli aj odborné exkurzie – textilná fabrika Pleas a. s., závod Coca Cola v Prahe, Biofarma Hájek a Komerční banka Havlíčkův Brod.

Vo voľnom čase spoznávali kultúrne a historické pamiatky regiónu Vysočina – hrad Lipnice, Žďár nad Sázavou, mesto Telč – pamiatka UNESCO, Želiv. Navštívili Jihlavu i Prahu. Vysoko ocenili prijatie starostom mesta Mgr. J. Telcom, v rámci ktorého prebiehala spon-tánná výmena názorov na aktuálne témy.

Účasť na takýchto projektoch rozvíja nielen jazykové a odborné znalosti, ale umožňuje aj spoznávanie kultúr a zvykov iných krajín a záujem o ďalšie štúdium. Veríme, že odborná stáž splnila svoje ciele. Všetci účastníci získali EUROPASS – MOBILITY.

Ing. Jarmila Tatarková – koordinátor projektu
SOŠ ekonomická, Spišská Nová Ves 🌟

První česko-rakouská zemědělská výstava

V budově Střední odborné školy a Středního odborného učiliště na Dvořákově ulici ve Znojmě se uskutečnil ve dnech 4.–5. října v rámci mezinárodní spolupráce s Landwirtschaftliche Fachschule Poysdorf již čtvrtý ročník První česko-rakouské zemědělské výstavy.

„Návštěvníci si mohli prohlédnout bohatou expozici různých druhů výpěstků polní výroby, ovoce, zeleniny a vinné révy a z nich zpracované produkty v podobě pekařských a cukrářských výrobků, konzervovaného ovoce, zeleniny a vína. Symbolem výstavy se stala Hroznová koza coby ochránitelka vinné révy. Letošní výstava byla ozvláštněna také živým hospodářským a drobným domácím zvířectvem. Vystavována byla i zemědělská technika,“ uvedl ředitel školy Ing. Josef Brouček.

Na přípravě výstavy se aktivně podílelo více jak 70 vystavovatelů. Mezi nimi byli nejen žáci a učitelé, zahrádkáři a pěstitelé, ale i významné firmy Znojemska. Největší zastoupení měly firmy s produkcí hroznů a vína. Z ovocných druhů mohli návštěvníci obdivovat především tradiční, krajové i nově vyšlechtěné odrůdy jablek. Zelináři se představili produkcí paprik, cibule nebo košťálové zeleniny. Prostor výstavy rozjasnily květy jiřinek a aranžmá žáků oboru Zahradník. Pěstitelskou raritou se stala podzemnice olejná.

Mgr. Alena Marková, SOŠ a SOU Znojmo ☀

Naša Zuzka

Zuzana Hudranová, žiacka IV. B Strednej odbornej školy ekonomickej Spišská Nová Ves v termíne od 14. do 25. októbra. 2013 absolvovala odbornú prax v súkromnej firme LKW WALTER, so sídlom vo Wiener Neudorf, Rakúsko. Firma je európskou prepravnou spoločnosťou v oblasti kompletných nakládok.

Náplňou praxe bolo plánovanie ciest, vybavovanie nakládok a vykládok, sledovanie pohybu kamiónov, administratíva a korešpondencia (práca s programom, fakturácia, archivovanie, emaily...), telefonovanie a hľadanie nových prepravcov. Výber účastníka praxe sa uskutočnil na základe telefonického rozhovoru a výberového konania s manažérom firmy, p. Martinom Gassom. Zuzka splnila všetky podmienky účasti na odbornej praxi. S jej prácou, prístupom a jazykovými znalosťami boli pracovníci firmy veľmi spokojní.

Sme veľmi radi, že spolupráca s touto firmou naďalej pokračuje. V minulom školskom roku sa praxe zúčastnila Z. Králová a od 6. augusta 2013 je ich stálou zamestnankyňou.

Vyjadrenie Zuzky:

„Počas dvoch týždňov som sa vďaka ochotným spolupracovníkom a zamestnancom zoznámila s chodom celej firmy. Zažila som profesionálny prístup, ochotu pracovať a pomôcť. Som vďačná našej škole, že mi umožnila absolvovať prax v zahraničí a samozrejme aj firme LKW WALTER, ktorá mi túto šancu dala. Pre mňa to bola veľmi užitočná skúsenosť.“

Ing. Jarmila Tatarková
SOŠ ekonomická Spišská Nová Ves ☀

Svatováclavské slavnosti

Každý rok poslední zářijový víkend se v Dobrušce pořádají Svatováclavské slavnosti. Letošní slavnosti byly již 10., jubilejní, které toto malé podhorské městečko pořádalo.

A každý rok se Svatováclavských slavností také zúčastňuje Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují, pracoviště Opočno. I letos náš stánek přímo pod věží radnice patřil k těm nepřehlédnutelným. Bylo to asi tím, že zde návštěvníci a kupující obdivovali um našich žáků ze zahradnického a kuchařského oboru. Ti zde představovali aranžované ozdobné dýně, věnečky, keramiku a další milé drobnosti, které si pak zájemci a návštěvníci našeho stánku odnášeli spokojeně domů.

Ale Svatováclavky, jak v Dobrušce říkají, nebyly jediným místem, kde se naši žáci chlubili svojí prací. Tentokrát to byl ještě první říjnový víkend a Zahrada východních Čech v Častolovicích. Tam jsme také byli a i tam jsme byli velice úspěšní. I zde se prezentovali žáci z oboru Zahradnické práce a z oboru Stravovací a ubytovací služby. Proto nebylo možné přehlédnout slavnostní tabuli s propojením květinových aranžmá a mís s různými lahůdkami z naší i světové kuchyně.

Mgr. Jana Melicharová, Střední škola Opočno ✨

Nabídka časopisu Zahrádkář školám

Redakce časopisu Zahrádkář připravila pro školy či knihovny, žáky, studenty a učitele zajímavou nabídku předplatného.

Celoroční předplatné 288,- Kč (jeden ročník je 12 čísel) oproti běžnému předplatnému 336,- Kč

Pro předplatitele nabízí i různé bonusy – s lednovým číslem již tradičně přichází stolní týdenní kalendář, v průběhu roku vložené vzorky semen novinek od našich předních semenářských firem a 2x tematický speciál Knihovnička Zahrádkáře.

Za každých deset objednávek předplatného v rámci dané školy je možnost získání jednoho ročního předplatného zdarma.

Časopis nabízí pestřejší pohled na zahradnická témata; přináší nové informace pro ovocnářství, zelinářství i pěstování okrasných

rostlin; věnuje se zahradní architektuře a floristice; uveřejňuje pravidelné kalendárium – práce v ovocné, zelinářské a okrasné zahradě v daném období; informuje o výstavách, akcích a novinách; reaguje na podněty, návrhy a tipy svých čtenářů.

Mnohé odborné články připravují pracovníci ÚKZÚZ, šlechtitelských stanic, současní i bývalí pracovníci SRS, učitelé středních i vysokých zahradnických a zemědělských škol, pracovníci botanických zahrad a nejrůznější specializovaní pěstitelé. Správnost informací kontroluje redakční rada.

Bližší informace o časopisu a předplatném: www.zahradkar.org, tel.: 222 780 739, 222 781 773, předplatne@zahradkari.cz

Novinky z vědy a výzkumu

Travní siláž jako chemická surovina

Vědci zkoumají možnosti využití trvalých travních porostů jako surovinového zdroje pro chemický průmysl.

Porosty luk a pastvin patří k nemnoha dosud ještě ne plně využitým obnovitelným surovinám. Výhodou je, že nevzniká přímá konkurence k produkci potravin. Mnoho podniků však neví, jak nadbytečnou sklizeň smysluplně využít. Podle propočtů Ústavu pro technologii v německém Karlsruhe není jenom v Bádensku-Virtembersku zhruba čtvrtina trvalých travních porostů jako krmná plocha potřeba.

V Ústavu pro biotechnologie University Kaiserslautern přišli s myšlenkou využít trvalé travní porosty jako surovinový zdroj pro chemický průmysl. Pomocí fermentace se již z travní siláže získává kyselina jantarová a kyselina itakonová, z nichž se mimo jiné mohou vyrábět polyesterové pryskyřice a polyakryláty. Nejvhodnější jsou mladé porosty, protože mohou být zcela rozštěpeny enzymy. Jako zbytková látka zůstává pouze vodný roztok, v němž jsou obsaženy minerální živiny, proto může být využit jako kapalné hnojivo.

Minimalizace virové infekce peckovin

Jedinou možností, jak působit proti virové chorobě šarka (PPV = plum pox virus), je likvidace postižených stromů. Projekt EU s označením SHARCO měl za cíl kombinovat profylaktické a genetické řešení k zabránění nebo omezení šíření choroby. Projekt byl koordinován Francouzským národním institutem pro zemědělský výzkum (INRA).

Výzkumné aktivity zahrnovaly epidemiologické, virologické, genetické a biotechnologické aspekty. S použitím navazujících informací o 700 izolátech PPV byl vyvinut nový vysokoúčinný detekční systém. Současně s tím byla zkoumána náchylnost druhů k infekci a faktory související s nákazou. Předmětem zkoumání byla i možnost ošetření olejem.

Vzhledem k tomu, že nebyly nacházeny metody „léčení“ choroby, byly hledány genetické markery související s rezistencí vůči chorobě. Tyto poznatky byly využity v následných programech šlechtění odrůd určených pro západní a východní evropské země. Výstupy z výzkumu byly poskytnuty pro vývoj řady kultivarů peckovin se sníženou náchylností k chorobě.

Membránový bioreaktor pro nezávadnou vodu

Membránový bioreaktorová (MB) technologie byla vyvinuta před 45 lety, ale až nyní nastává rozvoj jejích různých aplikací, mezi jinými

mi při čištění odpadních vod. Využívá se kombinace bakteriálního štěpení a membránové filtrace. Problémem však bývá ucpávání membrán.

V rámci evropského projektu Bionexgen (7. rámcový program, téma: Nanověda, nanotechnologie, materiály a nové výrobní technologie), který je koordinován Vysokou školou Karlsruhe, vyvinulo Evropské konsorcium novou úroveň membrán, které se snadno nezanášejí (low-fouling membrane). Při konceptu poměrně vysokého konstantního průtoku vody se dosahuje výborného odstranění malých organických částic při nízké spotřebě energie. Při vývoji bylo k modifikaci již používaných membrán využito počítačové modelování. Laboratorní testy na modifikovaných membránách dávají slibné výsledky.

Dále bylo započato s výzkumem funkcionalizace membrán s anti-mikrobiálním prostředkem.

Rozšíření MB technologie může zachránit miliony životů, zvláště v oblasti zemí MENA (Middle East and North Africa) v důsledku dosažitelnosti čisté vody a sanitace.

Nebezpečné skryté cukry

Fruktany jsou sacharidy, které se dosud v analýze krmiv ignorují. Přitom by jim měla být věnována stejná pozornost jako ostatním cukrům a škrobům. Z výživy a krmení koní je již déle známo, že mohou způsobovat zdravotní problémy, především laminitidy. V oblasti krmení skotu jsou dávány hlavně do souvislosti s onemocněním paznehtů u dojníc, vyskytuje se stále více případů, kdy ani při striktním dodržování mezních hodnot u sacharidů a škrobů nelze zabránit výskytu poškození jejich zdravotního stavu.

Dosud se množství fruktanů v rámci rutinního rozboru krmiv neshledovalo, ale přitom možnost, jak je stanovit, existuje, a to pomocí HPLC (vysokoúčinná kapalinová chromatografie). Fruktany patří společně se škroby do skupiny lehce fermentovatelných (ve vodně rozpustných) sacharidů, které jsou odbourávány v bachoru pomocí bakteriálních enzymů a následně se účastní metabolických procesů.

Mezi nejvýznamnější rostliny tvořící fruktany (z pohledu krmení zvířat) patří všechny trávy, zvláště vysoký podíl fruktanů vytvářejí jílky. Zvláště vysoký obsah cukrů a fruktanů je zjišťován v porostech jilek během růstu po slunečném suchém období a v případě omezeného hnojení dusíkem.

Zdroj: ÚZEI, Agronavigator.cz ✨

Uplynulo 130 let od narození

František Holoubek – nadčasový architekt

Významné místo v dějinách našeho školství zaujímá také zahradnická škola v Brně-Bohunicích, která tu existovala v letech 1901–2011, kdy byla posléze transformována se školou rajhradskou.

Bohunickými branami prošly za dobu působení tisíce absolventů, z nichž řada dala této vzdělávací instituci vynikající vysvědčení a uplatnila se významnou měrou v podnikatelské praxi nejen u nás, ale i v daleké cizině.

Jedním z nich byl i František Holoubek. Narodil se 28. 11. 1883 v Hodějovicích. V nedalekém Slavkově navštěvoval měšťanskou a průmyslovou školu a zde se též vyučil v zámecké zahradě. Vyšší zahradnické vzdělání pak získal na tehdy nově otevřeném zemském zahradnicko-ovocnickém ústavu v Brně-Bohunicích, který v té době jednoletý absolvoval v r. 1901. Navzdory tomu, že výuka tu byla teprve v počátcích, nesla znaky vysoké kvality díky působení věhlasných odborníků, mezi nimiž byl i František Suchý, zakladatel a první ředitel tohoto vzdělávacího zařízení.

Byl to právě on, který poznal u Františka Holoubka velké nadání a jeho vůli se dále vzdělávat. Proto mu zprostředkoval první zaměstnání v německém Erfurtu, kde byly v té době prestižní firmy specializující se na pěstování růží a další rostlinný sortiment včetně semenářství. Zde však působil pouze rok, pak pracoval krátce v Kolíně nad Rýnem a posléze v Düsseldorfu.

V tomto městě nastal zlom v jeho životě. Podařilo se mu získat zaměstnání u místního zahradního architekta, který nejen vypracovával návrhy zahrad, ale taktéž je realizoval. Sen Františka Holoubka o možnosti vlastní práce v oboru zahradní architektury, který započal v Brně-Bohunicích, se stal skutečností. Neustále se vzdělával, absolvoval kurzy kreslení nejen na umělecké škole, ale i na düsseldorfské Akademii umění. Výsledkem jeho iniciativy bylo založení vlastní firmy. Stále více se dostával do povědomí odborné i laické veřejnosti. Úspěšně se zúčastnil i řady architektských soutěží. V r. 1907 získal např. jednu z prvních cen vypsanou časopisem Die Woche nakladatele Augusta Scherla na téma Rodinné zahrady a jejich rozčlenění. V témže roce byl oceněn druhou cenou jeho návrh pro Schillerův park v Berlíně. Tyto úspěchy mu vynesly možnost zaměstnání u předních soukromých architektů v Čáchách. Souběžně s pracovními povinnostmi absolvoval na tamější Vysoké škole technické kurz stavební architektury pro pracující architekty, kde přednášeli nejlepší němečtí odborníci.

Pln nových poznatků, rozhodl se uplatnit na druhé straně zeměkoule v Jižní Americe. A tak v červnu 1912 vycestoval do Argentiny a pracoval nejdříve jako architekt stavebního ředitelství v provincii

Tucuman. Netrvalo dlouho a jeho jméno tu získalo dobrý zvuk, a tak se mu dostalo možnosti působení ve funkci profesora na malířské univerzitní škole, souběžně však pracoval i jako soukromý architekt.

V r. 1925 se přestěhoval do hlavního města Argentiny Buenos Aires. Ve své profesi architekta tu tak vynikl, že v třicátých letech minulého století mu bylo svěřeno provést stavební studii Buenos Aires. Tato jeho práce se stala známou i v Evropě. Vyšla v německém odborném časopise Deutsche Bauzeitung č. 33 roku 1934.

Sledujeme-li působení Františka Holoubka v Argentině, mohlo by se zdát, že se zcela odcizil zahradnickému oboru. Opak je však pravdou. Ve funkci městského architekta plně využil a uplatnil krajinařské a botanické znalosti. Uvědomoval si, a v tom byl i jeho příklad pro ostatní, že u rozsáhlé městské aglomerace musí být věnována pozornost přírodním prvkům, neboť doprovodná zeleň, jak zdůrazňoval, je plicemi měst. Setkával se s tím, že nejen v Jižní Americe, ale i jinde na světě, se budovala města ve velkém stylu na základě účelové techniky a komerční výstavby, přičemž zeleň ustupovala do pozadí. A právě v Argentině našel pro své představy nejlepší podmínky.

V té době začala tato jihoamerická republika s budováním nové infrastruktury a dobré a pevné silnice lemované zelení tu dostávaly přičiněním Františka Holoubka svoji podobu. Uvědomoval si, zcela nadčasově, že budoucnost měst musí být spojena i s bytím světa rostlin. Zkoumal i faktory působící na dopravní nehody a svým bádáním dokazoval, že nevhodně projektované a stavěné silnice nepřizpůsobené silnému dopravnímu provozu zvyšují počet havárií.

Své poznatky publikoval především ve španělštině zejména v časopise Camimos, pořádal přednáškové cykly atd. Při každé příležitosti propagoval, že výstavba silnic je především krajinařskou záležitostí. Všude se mu nedostalo sice plného pochopení, ale toto zjištění bral jako úkol pro příští generace.

Nikdy však nezapomněl, že kořeny své práce, kterou vykonával a úspěchy jakých dosáhl lze najít na brněnské zahradnické škole. Jeho životní příběh nám ukazuje, že znalosti ze zahradnického oboru lze uplatnit i na první pohled v odlišných profesích a dobré jméno našeho školství šířit též mimo Evropu.

Sklonek života prožil František Holoubek především v Německu ve svých oblíbených Čáchách. Dožil se více než devadesát let.

Ing. Jiří Ptáček SOŠZ a SOU Rajhrad ✨

František Švec

Uplynulo 45 let od úmrtí významné osobnosti

„Při reformě střední školy klade se kromě jiného velký důraz: 1. na tělesnou výchovu (tělocvik, sport), 2. na praktický směr výchovy (praktika, ruční práce), 3. na estetickou výchovu a 4. na přiblížení žactva pokud možno nejvíce přírodě.... Jsem přesvědčen, že by se dalo docílit lepších výsledků ve všech vyjmenovaných směrech, kdyby se na středních školách věnovala pozornost poesii zemědělství – zahradnictví... Zahradnictví jest nejzdravější, nejušlechtlejší a nejvýnosnější sport vůbec. Nutí ke všestrannému pohybu na zdravém vzduchu, zjemňuje při tom a vzdělává... Neznám lepšího předmětu, kde je radost z práce a příležitost k samostatnosti na střední škole nad zahradnictví. Za oknem vyzdobeným květinami, nebo ještě lépe v botanické zahradě, možno prováděti přírodopisné praktikum i ruční práce bez velkého nákladu... Žáci se vychovávají k samostatnému tvoření i k úctě ku práci jiných, zde možno jim vštípit smysl pro pořádek a pro čistotu práce a ukázati, jaký výsledek má práce poctivá a jaký nedbalá... O estetickém významu zahradnictví nepochybuje snad nikdo. Jiří Klíma vyjádřil se o tom takto: Estetika mládí jest hlavně estetikou přírody a děti jsou citlivější ke krásám přírodním než ke krásám uměleckým...“

F. Švec, 1928

Československá akademie zemědělská se hned po svém vzniku (1924) zabývala velmi účinně také školní výchovou – samozřejmě především na školách zemědělských, ale nejen na nich. V souvislosti s připravovanými reformami obsahu výuky na středních školách její III. odbor, ovocnicko-vinařský a zahradnický, uložil svému členu dr. Františku Švecovi, aby na VI. sjezdu čsl. přírodopysců, lékařů a inženýrů přednesl stanovisko tohoto odboru k významu zahradnictví ve výchově na středních školách. Stalo se tak 27. května 1928.

Skutečnost, že byl tímto úkolem pověřen profesor Švec, leccos naznačuje. Daného úkolu se zhostil s plným úspěchem; úvodní odstavec, naznačuje, byť jen úryvkovitě, obsah jeho obsáhlé přednášky. Vychází z přesvědčení, že „vloží-li střední škola do srdcí svých žáků“ prostřednictvím zahradnictví „kousek lásky k přírodě, vyplní plně velké své morální poslání, ježto zabrání tak veliké životní ztrátě a citelnému ochuzení života, na které nevědomky stůně většina velkoměstských obyvatelů!“

Takovýchto a podobných, emotivních i zcela racionálních pojednání o všestranném významu zahradnictví z pera dr. Švece najdeme mnoho. Pro rozvoj svého oblíbeného oboru vykonal ovšem mnohem víc. Patří k těm, kteří by neměli být zapomenuti.

Narodil se 20. dubna 1885 v Horažďovicích. Po absolvování gymnasia v Českých Budějovicích studoval přírodní vědy (s orientací hlavně na botaniku) na Karlově univerzitě. V roce 1911 dosáhl učitelské aproby pro střední školy a v r. 1914 doktorátu filosofie. Po působení na lesnických ústavech v Písku, na reálce v Praze (Ječná ul.) a na státním učitelském ústavu v Soběslavi (1914–1918) zakotvil na zemské vyšší hospodářské škole v Klatovech.

Nastoupil začátkem školního roku 1918/19 jako suplující učitel (postupně dosáhl titulu profesor) v době, kdy původní dvouletá rolnická škola končila a zahajovala prvním ročníkem tříletá střední

hospodářská škola. Jeho profesní vývoj charakterizuje v r. 1935 u příležitosti Švecových padesátin dr. Jaroslav Smolák (1882–1971), osoba nad jiné povoláná, takto: „Dr. Švec je přírodopisec, především botanik, který se zapracoval do aplikovaných věd, do ovocnictví a zahradnictví, a to i do jejich praktické části tak, že patří dnes k našim uznávaným odborníkům ovocnicko-zahradnickým.“ Šířil poznatky, ale i nadšení pro tyto obory nejen ve třídách klatovské vyšší hospodářské školy i učňovské školy zahradnické, kterou v r. 1923 spoluzakládal (od r. 1927 ji vedl), ale i u široké veřejnosti.

Po skončení druhé světové války byl dr. Švec opět pověřen vedením školy. Po třech letech, 1. srpna 1948, byl ale penzionován. Na škole jako důchodce pak ještě několik roků vypomáhal. Podle sdělení Okresní muzea v Klatovech zemřel 13. září 1968.

Byl to vynikající učitel. „Vysvědčení“ mu za všechny vystavil jeho žák, později také pedagog Ing. Jaroslav Florián. S odstupem času, již jako penzista, v r. 1972 vzpomíná: „Bude tomu brzy 50 let, co jsem překročil práh tehdejší zemské vyšší hospodářské školy v Klatovech..., škola sama se změnila, narostla za minulou dobu a nyníjší posluchači nemají tušení o dřívější, naší škole, o jejích proměnách v moderní zemědělskou školu. Jen vzpomínky jsou stále stejné, neměnné a věřte, opravdu krásné. Mohl by snad někdo z absolventů zapomenout na našeho prvního třídního, dr. Švece, a na jeho krásné přednášky. Se zájmem jsme sledovali všechny, ať již základy zoologie, botaniky či oblíbené zahradnictví, ovocnářství a zelinářství. Víím, že jeho krásných učebnic používali studenti i na Vysoké škole zemědělské. Odměnou a chloubou mu byla ta skutečnost, že podle vědomostí bylo možné poznat na vysoké škole jeho žáky...“

Není bez zajímavosti, že profesor Švec prosazoval zřízení vysokoškolského studia zahradnictví. Např. v časopise Zemědělské školství a výzkumnictví (příloha Československého zemědělce)

z roku 1919/20 str. 106 můžeme číst: „... Jest nesporno, že vedle nižšího a středního školství zahradnického byla by u nás žádoucí i zahradnická fakulta při vysoké škole zemědělské, na níž by jednotlivé odbory (ovocnictví, zelinářství, semenářství, květinářství, sadovnictví, křovinářství a pěstování léčivých rostlin) byly řádně obsazeny silami, které by mohly srovnávacím pokusy prohlubovati znalosti a slovem i písmem šířiti teoretické a praktické vědomosti a lásku k zahradnictví..., nejkvalifikovanější absolventi této fakulty stali by se pak učitelé škol zahradnických...“

Ve svém oboru našel zalíbení pro celý den

Vedle školních povinností vykonal mnoho i mimo. Například od 1. 3. 1922 byla při škole zřízena státní výzkumná zemědělská stanice jako součást Státních výzkumných ústavů v Praze. (Ovšem hospodářská stanice existovala při škole již od jejího vzniku v r. 1872 a uskutečnila řadu různorodých pokusů, ve prospěch zemědělství svého regionu poskytovala bezplatně poradenské služby, rozborů hnojiv apod.) Na této činnosti se záhy po svém nástupu podílel i F. Švec. Stal se správcem fytopatologického oddělení. Evidoval zdravotní stav rostlin od Domažlic za Strakonice, od Plzně až na zemské hranice. Měl v terénu 42 zpravodajů, kteří podávali hlášení o výskytu chorob a škůdců a ze stanice zpětně dostávaly rady na opatření proti nim. Vedle toho přednášel, konzultoval, vedl kurzy ze svých oblíbených oborů.

Pozoruhodná je i Švecova literární činnost. Časopiseckých příspěvků, které publikoval v Čs. Zemědělcí, Ochrane rostlin, Ovoc-

nických rozhledech, Čs. Zahradnických Listech, Věstníku ČAZ a dalších se těžko dopočítat. Spolupracoval také na Zahradnickém slovníku naučném. Samostatně vydal zejména tyto publikace: Zemědělská bakteriologie (1922), Zemědělská zoologie a biologie (1922), Ovocnictví, jeho význam, dějiny a vztahy (1924 – tuto knihu cituje jako významný zdroj poznání např. B. Němec ve svém díle Dějiny ovocnictví z r. 1955), Zahradnictví pro lidové školy hospodářské (1924), Botanika zemědělská (učebnice zpracovaná podle Kavinovy Botaniky), Klatovské karafiáty (1926), Zahradnictví pro vyšší školy zemědělské (1931), Vlastivěda Klatovska I. díl (1933), Geologie Klatovska (vlastním nákladem 1933).

Dr. Švec se zasloužil také o oživení slavné tradice karafiátství v Klatovech, a to nejen již citovanou publikací, časopiseckými články, podporou a spoluúčastí při pozoruhodných výstavách, ale i denní činností ve Společnosti pěstitelů a milovníků karafiátů v Klatovech, již se stal předsedou.

František Švec ve svém oboru našel zalíbení pro celý den, aniž by zabředl do jednostrannosti. Zaměstnával jím mysl, srdce i ruce. Dovedl to opět dr. J. Smolák (1935): „Má-li mít každý v zájmu mozkové hygieny nějakého svého, hobby koníčka, má dr. Švec koníčka velmi ušlechtilého. Je to jeho soukromá zahrada, ve které zkouší na 140 ovocných sort, o nichž si vede také přesné záznamy...“.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová ✱

Mimořádný předvánoční prodej

se slevou

Kompletní sada 475,- Kč
Původní cena 800,- Kč

P

Zahradnický slovník naučný od A do Z

(František Mareček a kol.) • vydal ÚZPI

Zahradnický slovník je určen především zahradníkům, vinařům, zemědělcům, ekologům, pracovníkům vědy, dále pak studentům, zahrádkářům a všem, kteří se zajímají o přírodu a život rostlin.

Účelem slovníku je podat všem zájemcům základní informace o pěstovaných zahradních rostlinách, o způsobech jejich ochrany před chorobami a škůdci, o využití vědeckých poznatků i o stavu jednotlivých zahradnických oborů. V neposlední řadě jde také o sjednocení a uspořádání rozsáhlé zahradnické terminologie.

LIMITOVANÝ POČET 100 ks pětidílných sad

Slovníky můžete objednávat na stránkách:
www.agronavigator.cz/knihkupectvi/
 (uvedené ceny za publikace neobsahují poštovné a balné)

Nebo osobně s platbou v hotovosti:
 Po předchozí telefonické nebo emailové objednávce je možné zakoupit slovníky v Knihovně Antonína Švehly, Slezská 7/100, Praha 2

Prodej: vypujcky@uzei.cz tel.: 222 000 415
www.knihovnasvehly.cz

1. díl: A-C 95,- Kč

2. díl: Č-H 105,- Kč

3. díl: CH-M 110,- Kč

4. díl: N-Q 110,- Kč

5. díl: R-Z 110,- Kč

Redakční rada

Mgr. Tatiana **Belová**, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora Bratislava

PaedDr. Mária **Benedikovičová**, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Mgr. Otakar **Březina**, Česká zemědělská akademie v Humpolci

Ing. Ludmila **Gočálová**, Ministerstvo zemědělství ČR

Ing. Petr **Hienl**, Ústav zemědělské ekonomiky a informací Praha

PhDr. Aleš **Hradečný**, Praha

Ing. Zorka **Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha

Ing. Marcela **Chreneková**, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Ing. Ľudmila **Kováčiková**, Nitra

Ing. Emil **Kříž**, Ph.D., Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha

doc. PhDr. Dana **Linhartová**, CSc., Institut celoživotního vzdělávání MZLU Brno

Ing. Miroslav **Maxon**, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora Bratislava

Ing. Mária **Múdra**, Stredná odborná škola Rakovice

PaedDr. Anna **Sandanusová**, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Ing. Václav **Stránský**, Ministerstvo zemědělství ČR

Ing. Vladimír **Vnuk**, Agentúra pre rozvoj vidieka Nitra